

Передплата

на «РУСЛАНА» вивозять:

в Австрі:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні доносеня по 15 кр. від стрічки.

Немезіс народної апостазії.

(Конець).

Они задягали ризи найправедніших жреців народних, стаючи до народного жертівника, бляхманили очи проснувшись ся іно-що Русинам і много праведних жертв пропало для української ідеї безвинно і в найлучшій вірі, хоч і «жалованій або пасобій» они й не бачили. Они вірили в благородности своєї в ідейність сребролюбців і так галицька Русь потеряла чимало найкрасших і найцірнійших сил, поки прозріла, що ті «жреці» то поганці, що се Юди-Іскаріоти, продавні Русь з єї національною ідеєю за сребренники-рублі!...

Де починали ся продажні «хлібоїди», а де они кінчили ся, де знова зачинали ся праведні, безвинні жертви їх лже-науки, а де они мали свій кінець, се годі днесь ствердити, бо се чисто річ характера одиниць, се внутрішній, ба і дискретний момент.

Взяв редактор покійного «Слова» кукку, чи-там рублі в руку, тай цить!... мовчав, а тут писало ся за те про «абедіне» очевидно мов по ідеї...

От і йшла моральна гниль, корупция і мертвечина в політичнім житю і в праці літературній та язиковій...

Успіхи таких апостазів: як Івана Наумовича в обох тих напрямках, а Якова Головацького, б. проф. рускої мови і письменства, попередника вельми заслуженого і знаменитого проф. д-ра Омеляна Огоновского, — звісні. Конець їх змагань, то підрядна служба московському правительству, окуплена ренегатством, ціною своїх народних ідеалів. Відограла зовсім таку ролю супроти Москви, яку відограла серед нас ренегати-польонофіли: Янцьо Добжанський, Евзєбій Черкавський і мн. иньші. *Extremata se tangunt...* в ренегатстві.

Наумович, Яків Головацький et cons.

переконали нас тою вислугою наглядно, що не були они люди ідеї, лише національні проститути, прості безідейні торгаші, хлібоїди. Они писали, «трудили ся» хліба ради, а могутна Росія в силі чей лучше платити своїм наймитам-рабам, як платить бідна, придавлена Русь-Україна своїм трудівникам. Се певно нині потвердить і Бартман і Ванічек і єго друг Асїп, ба і Драгомірецький з Пітері за свої особне парученія.

Або Плоцанський? Де він зі своїми убежденіями? Там, куди линула єго жаждуца душа або діравий міх. Нині він рад, що в загалі при своїй тупоумности притупив ся де-небудь, тай дають нїзащо пару рублів жалованія.

Ось вам і діячі-апостати!...

Сумна їх доля, ба і самі Москалі гризуть і називають «галіцькою сволочю» та й не вшанують перевертня, як се довело ся відчути болесно і самому Наумовичеві.

Таке то отже дідо зі сьвідущими перекиньчиками, що з апостазії «кунают» свій чорний чи білий хліб.

А якаж за ними хмара праведних, а лише по ідеї заблудших.

Але се вже дрібніша річ нині стверджувати, що пр. з літератів Ів. Гушалевич то праведник, як і много иньші з провінції, — нам ходить радше о зазначєнє факту, що те схибленє народної та літературної праці в Галичині, то не вислід самих даних обставин в культурнім двиганю нашім, не розважний і конечний висновок з якихсь дійсних, оправданих помічень, які показали сь в дальшій розвою і праці на основі програму з 1848 р. — ні, се прямо ввійшій вплив..., вплив скверний, бо, як слідно в Лебединцевої переписки, се вплив рублехватства!...

На щастє ми вже прозріли! Подув ідей і заповіта Тарасового... українофільство з єго публікациями, громадами... опісля на-

родовство завернули усю працю національну і літературну на належний плян. Нині прапор все-української ідеї красує ся на овиді роботи і змагань у всіх щиро-русских таборах, а не узнають єго лише москвофільські ренегати або ігноранти, а то за заплату або з глупоти...

І ми в сотню літ нашого культурного життя, в столітє відродінє напих з часу Іванової «Енеїди» — сьвяткували вже так величаво та імпонуючо по всіх усюдах і то ретельно-солідарно усї щирі Русини-Українці память тих «Великих Роковин».

Ми стали вже дужі! У нашім розвою не спинить нас уже ніяка ворожа сила. Русь-Україна вже культурою не впаде!

Єї слово лунає вже нині живим складом усюди, в тім слові українським висьпівують наші поети і письменники найкрасні твори людского ума, твори вже європейского значія і стійности. В народних і середних школах, в трох австрійских університетах і в Терезіанській академії у Відні всюди вже гомонить руско-українське слово у всій своїй красі та богатстві, а наукове товариство імени нашого гєнія становить днесь фокус поважної, наукової та культурної праці під всеукраїнським знаменем!

От, де люди, наша слава,
Слава України!
Без золота, без каменів,
А голосна і правдива
Як Господа слово!...

Україна не вмере не загине!

Тут наша національна гордість, ся робота то сила нашої культури!

А всеж таки ще до недавна, як в краю вже й самі москвофіли покинули осьміяну всіми паламарщину і стали писати по московски (чи, як говорять справжні Москалі, «третим» русским язиком) — та паламарщина остоювала ся ще довго і то де?...

3

Поступова Панна

Повість

Осипа Корженьовского.

Тимчасом тверезили омлілого молодця, оглядали єго руки та ноги і хотий не найшли нігде слїду зломаня, уживали надаром всяких средств, щоби єго до опамятаня привести. Він лежав на бзнак на землі при сходах від церковці, об які, видко, сильно ударив ся. Мати порала ся там, як могла, а дочка стояла з стисненими губами, вдвинула ся невідривно в єго блїде, гарне лице і ожидала нетерпеливо, коли розплющать ся єго очи, котрих хвилиний блєск єї так сильно переймив. Вкінци їх розплющив, глянув прямо на панну Сальому і знов їх заплющив, а грудь єго піднесла ся важким віддыхом.

— Буде жити — шепнула неначе-б сама до себе — а на єї лицю виступив легонький румянець і щез в сїй-же хвилі.

Надійшов і майор, звелів єго піднести, а так на пів притомного, то отвираючого очи, то що хвиля їх замикаючого, занесли єго до кімнати. Заким прибув лікар, по котрого в сїй хвилі післали, отець, мати і досьвідчені слуги

старали са отверезити молодця з так черезвичайної омлілости, до якої він все вертав. Через цілий сєй час сиділа панна Сальома з заложєними руками при тім самім вікні, вглянула погляд у вїздову браму і наслухувала, чи не зачє туркоту коляси. Вкінци в півтора години по сїй дивній аригодї забрязчали колїсця і дзвіночки краківєких хомутів, на подвірє вбїгла бричка і лице панночки зацвило мов рожа на вид лікаря, котрий швидко висїдав. Схопила ся отже з місця і на сєй раз не здавала собі справи, дячого тьохкало єї серце, чому горіло єї лице і з швидкостію лані вибїгла до сїнний, іміла за руку здумілого Ескуляпа і згомовїла:

— Ах! мій дорогий пане! ходїть пане, ходїть пане швидше! Се страшний припадок!

Пішли отже. Панна Сальома вказала єму кімнату, де лежав хорий, однако сама не сьміла ввійти, але впустивши лікаря, усїла при дверех. Там чувала она на кождий знак і прискорювала наслідок даваних звїдтам приказів.

Стан молодця не був безнадійний. Сильний удар привів єго до сєї повсєгдашної омлілости, з котрої почав поволи повертати, але сильно потрясенє цілого устрою, попри сїм унесенє, якого дізнав і котре, видко, силою волі перемагав, коли сполошили ся коні і несли єго не там,

де бажав, були причиною сильної горячки, сполученої з маяченнями.

Лікар ужив одвітних средств, зістав при хорім до вечера, однак наказав цілковитий спокій і заборонив всякі вивїдуваня та всякі з ним розмови. Коли у вечір вже майже смерком відїзджав, заспокоїв він торопливу паню С* і єї мужа, що наколи завтра не окажуть ся обяви якої злої горячки, то хорий прийде за пару день до себе і буде міг з кімнати виходити.

Панна Сальома не сьміла єго про нічо питати, слухала тїлько з найбільшою увагою, що говорив. Коли по відїзді лікаря родичі побіч себе сидїли і о сїй особливій пригодї бесїдували, ходила она все по кімнаті з похиєною головою, несупокійна і задумана. В єї ушах дуднів без перестанку лет розігнаних коний, а уява з'ображала живо з цілою страшливою правдою сєй страшний удар, котрий поторочив колясу і викинув з неї сьмілого молодця. Однак і тепер не прийшло їй на гадку спитати себе, дячого не могла о нічим иньшим думати, иньшого образу собі представити? Запапа вкінци глуща ніч, а родичі зарядивши пильний догляд над хорим, пішли на спочинок.

(Далі буде).

в урядових: державних і кравих публікаціях!...

Скін бувшого редактора «Вістника законів державних», Івана Головацкого, брата звісного Якова-апостата, пригадав тую забуту закутину, де та паламарщина на глум всій науці, рускому письменству і дійсним обставинам здорового, народного, розвою вітчизни — крила ся ось ще до 1896 року.

Старенького Івана, зробка і таки непридатного усунули з кінцем 1895 року, а з тим пропав і сей останній етап паламарщини, хоч як і заридав сердешний «Галічанін» із тої безповоротної втрати...

Покійного Івана Головацкого уважати-б хіба більше несвідомим грішником. Він, чоловік малого інтелекту, грішив хіба з тої причини, що був рідним братом свідомого абрусітеля, лже-ученого Якова; очевидно звів він «Вістника» і з тої причини, що до так важної задачі був за мало освічений, тим то й відбивав від усіх своїх шістьох товаришів-редакторів для прочих язиків.

Всеж таки — свідомо чи не свідомо калічив він немилосерно повних 25 літ своєю церковно-московско-руско-польско-німецькою тарабарщиною, т. з. по нім «Головаччиною» — нашу письменську мову аж до 1896 року, ігноруючи зовсім великий розвій і успіх нашої руско-української мови в науці та в письменстві та не читаючи нічого і не образуючи ся зовсім даліше, бо він і не був в силі здавати собі справи з язикової та наукової ваги і значіння того поважного, державного видання, яке чверть століття мав вести в хосен питомої мови. — 25 літ у так важнім для нас виданню минуло безслідно, бо се був чвертьвіковий, безцільний, безідейний — як німець каже — *Schlag ins Wasser*.

Так був він практичним апостатом від народної почви і народної мови, а вислід его 25-літньої печатаної небиліці є, що загатив був своєю апостазією та ігноранцією одно важне русло для розвою нашої мови, яким є «Вістник законів державних».

Так і слідом за ньшими своїми теоретичними предтечами чи учителями: Наумовичем, братом Яковом і т. д. — пішов і сей сподвижник абедіненія, чи жертва їх лже-науки за ними в слід..., де їх безідейна, безцільна «праця» потоне в тихих струях Лети!...

Забутий всіми доконав він і старечого віку свого (мав 85 літ), злословлячи лише своїй питомій народности, що за его нещасні «заслуги», коли пішов поневолі у відставку в 1896 р. — не спомянула его і найтихшим, добрим словом...

Така і доля усіх апостатів!... Погибли усі на чужині, а мнима їх праця, без ідеї, а тільки хліба ради — як простих хлібоїдів — минула ся з їх фізичним житєм, бо у живого народа роблять велику різницю між працею ідейних діячів — а низьких хлібоїдів...

Яку-ж заплату дати апостаті по смерті?.. Та... хіба прощене его тяжких помилок та его апостазії вольної чи невольної!...

Земля їм усім пером... але памяти у покиненої народности... ніякої, ніякої!...

Пуста сплетня.

Dziennik polski відкрив нову агітацію серед польською суспільностию, котра є ще тим більше неімовірною, коли приглянемо ся причинам сего руху, які подає згадана газета. Іменно має ширити ся між польськими селянами агітація против целібату рим. католик. священників. Якесь агітатори — пише *Dziennik polski* — перебігають (!) села і місточка і розвивають енергічну агітацію против целібату. Не знаємо, де шукати жерела сеї агітації, але коли пригадаємо, що в Конгресівці появляли ся брошури против целібату католицьких священників, і се було би дуже на руку російським приятелям, то початок сеї агітації у нас належить шукати в московським рублі. Бути може, що є яка иньша

причина, але фактом є, що така агітація в Галичині ширить ся.

Отже ствердивши категорично істнованє агітації против целібату польських священників, каже в згаданій статі, що агітаторів наряд слухає на жаль досить охотно і в деяких околицях збирають вже підписи на петицію, яку мають внести до сойму і ради державної та домагати ся ухваленя закона, звільняючого польських священників від целібату. Соціалісти і людювці мають попірати сей рух, а ті послідні, як кажуть, тому, що думають найти в жонатім духовенстві сильнішу опору ніж до тепер, бо жонатий священник стисліїше злучений з людом, серед котрого живе. Однак висказує сумнів, чи людювці зважили би ся на таку агітацію, бо она довела би до релігійного роз'єдненя люду і через те виїшла би на его шкоду.

Рівнож — каже даліше *Dziennik polski* — надавичайно багато учасників найшла ся антицелібатова агітація серед Русинів. Вправді они мають як найменше причини вдавати ся в сю агітацію, бо їх священникам вільно женити ся, але підпірають єї длятого, бо боять ся, що в рускій церкві може запанувати целібат. Очікувана нєміація монаха-Василиянина, о. Шелтицького, ставиславським єпископом, іменованє о. Філяса префектом духовної семинарії, вплив, який о. Бзуїти виконують на руске духовенство через василияньський чин, котрого керма лежить в їх руках, перенимає Русинів пострахом, що на начальних становисках гр. кат. консисторів єпископських перемагає стремленє підпірати целібат; в наслідок сего аліумни, що схотять в будучности заняти визначнійше становиско серед духовенства, не будуть женити ся. Отже, аби сему перешкодити, Русини підпірають агітацію против целібату рим. католик. священників, бо думають, що коли удасть ся знести целібат, або розвинути сильний рух против него, то тоді і начальники унійської церкви не будуть витворювати свого заміреного натиску на безженність руских священників.

Вкінці каже *Dziennik*, що наразі не зміг зібрати більше подробиць, але має надію, що в короткім часі буде міг виступити з докладними датами і подати основну історію сего руху. Але властиво він не подав ще жадних подробиць. Кинув лише загальне і нічим не підперте підозрінє на Русинів. Бо, щоб соціалісти, як противники духовенства взагалі, звертали свою агітацію в сю сторону, з котрої они не надіють ся для себе жадної користі, чи від нежонатого, чи жонатого духовенства — се трудно припустити. Польських людювців виправдує сам *Dziennik polski*. Остають ся лише самі Русини, котрих посуджує згадана газета о антицелібатову агітацію.

Уважаємо невідповідним відповідати на такі пусті вигадки. З обовязку дневницького занотували ми тоту нову сплетню *Dziennika polskogo* і можемо чекати спокійно, з якими то «подробицями» він виїде, як з лихою кобилою на торг.

Перегляд політичний.

На вчерашнім засіданю ліберального сторонництва угорського сойму бр. Банфі виголосив бесіду, в котрій представив цілий образ переговорів між правительством а опозицією, як она ставила зразу малі а відтак щораз иньші і важнійші жаданя та уперто повторяла, що пертракції хоче вести не з теперішнім, а иньшим правительством. Мимо того, що правительсто, котре має довіре більшости, не потребувало би оглядати ся на такі жаданя опозиції, а противно вести з нею завзяту борбу, то оно видячи, що особисті справи можуть принести шкоду і несупокій краєви, рішило ся уступити і в тім дусі зложило справозданє монарсі. Без сумніву корона найде в своїй мудрости конститутційну дорогу, як розпутати замотанє, теперішне положенє. Бесідник висказав надію, що ліберальне сторонництво остане і на даліше в єдности як найголовнійший чинник парламентарного життя Угорщини. Він сам не пращає ся зі сторонництвом, бо і даліше хоче ділати в его відрі.

Бесіду президента міністрів переривано гучними оплесками, а особливо кінцевий єї уступ. Кілька бесідників висказало свій глибокий жаль, що теперішний кабінет уступає і запевнило бар. Банфіого, що ліберальне сторонництво і край заховать его завсігди у вдячній памяти.

Після загальної гадки в Будапешті місню утвореня нового кабінету одержить гр. Феєрвари. Однак можливо, що по зголошеню димісії Банфіого настане короткий переходовий час, в котрім Феєрвари буде даліше вести переговори з опозицією. Коли-б під Феєрварим не міг зложити ся відповідний кабінет, має бути Кольоман Шель покликаний до сеї місії. Опозиція, як голосять опозиційні дневники, займе вижидające становиско, а передовсім буде не допускати до розширеня дискреціональної власти президента палати.

Кондолянці з причини смерти президента Фора зложили майже всі монархи і правительства європейських держав. Телеграма нашого цїсаря до папі Форової звучить: «Глубоко порушений нещастєм, яке постигло Вас, прошу Вас, щоби зволили вірити, що беру найвишу і найсердечнійшу участь у Вашій печалі». Цїсар Вільгельм вислав також телеграму до вдови по президенті і поручив німецькому амбасадорови в Парижі, гр. Мінстерови, зложити вінець на домовині. Так само надійшли до єлзейської палати кондолянційні телеграми від царя і цариці, від короля Гумберта і англійської королевої Вікторії, від голєндерської королевої, короля Бельгії, Португалії, Греції, Сербії, Сяму, а даліше від президента швайцарської республіки, віцекороля Єгипту і др. Мак Кінлей поручив американському амбасадорови в Парижі, щоби родині президента Фора висказав горяче співчутє в нещастю, яке діткнуло французьку республіку. Російський амбасадор в Парижі зложив вінець на домовині з імени свого царя з написю: «Нашому союзникови і приятелеви». На вчерашнім засіданю німецького парламенту канцлер гр. Гогенльогє посвятив помершому сердечну згадку, а послі повстанєм з місць почтили его памяту і оплесками заявили свою солідарність з теплими словами бесідника. Таку саму кондолянцію заявили обі палати, висша і низша в англійським парламенті. В понеділок правительсто предложить пропозиції палаті громад, щоби ви сказала французькому народови і правительству своє співчутє з причини смерти президента Фора.

Мощі помершого забальзамовано і зложено в комнаті, що служила ему за робітню. На грудях его видніє великий хрест почесної легії. Нині відбуло ся в єлзейській пататі богослуженє за упокій душі небіжчика. Похорони назначено на четвер дня 23. с. м.

Новинки.

— Краєва рада шкільна ухвалила на засіданю з дня 13-го лютого с. р. між иньшим: затвердити вибір о. Йосифа Кучинського, гр. кат. пароха в Порицах, на делегата ради повітової до шкільної ради окружної в Надвірній; іменувати Бронислава Вепальку аплікантом IV. гімназії у Львові; поручити о. Николаєви Садовському науку рускої мови в гімназії в Бережанах; іменувати суплентом катехитом для академічної гімназії у Львові о. Леонидо Лужицького.

— Цїсар уділив з своїх приватних фондів громадї Острів, в повіті Камінка Струмилова, на докінченє будови церкви запомоги в квоті 100 зр.

— Похорон бл. п. о. Алексея Тороньского відбув ся в п'ятницю перед полуднем. Тїло спроваджено з дому жалоби при ул. Корняктів до церкви Успенської, де о год. 8-ій рано розпочали ся жалобні богослуженя. Церкву заповнила численно публіка, особливо шкільна молодіж. Богослуженя скінчили ся о 1-ій год. в полудне, почім рушив похоронний похід з Успенської церкви ул. Рускою, Ринком, ул. Галицькою, площама Галицькою і Бернардинською і ул. Пекарською на Личаківське кладовище. На переді походу ступала шкільна молодіж академічної гімназії, відтак ішли братства з хоругвами і питомці духовної семинарії, співваючи жалобні пісні. На чолі численного духовенства ішов Впр. о. митрат Білецький в окруженю митрополитальної капітули. За караваном, обвішаним множеством вінців, ішли свояки бл. п. Тороньского і публі-

ка. В похороні взяли участь віцепрез. ради шкільної краєвої др. Бобжинський, члени ради шк. кр., численні професори університету, акад. гімназії, рускі посли соймові, що перебувають у Львові і многі інші.

— **Вісти особисті.** Цісар, котрий що року удавав ся з початком місяця марця на Рів'єру, виїжджає в сім році до полудневого Тиролю, наперед до Боден, а з відтам на довгий побут до Гріс, де перебуває архикнягиня Стефанія з донькою Елисаветою.

Князь Евстахій Сангушко прибув в Славуту до Львова, щоби взяти участь в соймових справах.

П. Леопольда Моравеця, радника двору, покликаного з львівського намісництва до міністерства залізниць у Відні на становище міністеряльного радника, попрацвали оноді політичні урядники спільним пиром в комнатах товариства стрілецького.

Др. Коритовский, віцепрезидент краєвої дирекції скарбу, має небавом уступити, щоби обняти становище секційного шефа в міністерстві скарбу, а на его місце має прийти міністеряльний радник др. Северин Князьолуцкій. Така приваїменше кружить на днях у Львові поголоска, котру декотрі дневники заперечують яко неправдиву.

— **З Товариства ім. Шевченка.** На засіданях виділу Наукового товариства імени Шевченка дд. 4, 8 і 10 лютого с. р. полагоджено між иньшими ось-які справи: Виділ уконстатував ся, вибравши: заступником голови проф. Сидора Громницького, секретарем Володимира Гнатюка, адміністратором каменіці Костя Паньківського, касиером Володимира Охримовича, магазинером Івана Франка, контрольором Юліана Січинського, референтом друкарні Вячеслава Будзівновського. — Принято бюджет на наукові видання в році 1899 в квоті 16.250 зр. — Порішено прийняти до веденя діл книгарні нового функціоняря, з дотеперішному передати виключно веденя бухгалтерії.

— **Вісти зза кордону.** В Києві коштом журналу «Кіевская Старина» друкує ся і незабаром вийде нове видане «Кобзаря» Т. Шевченка, в двох виданях: дешевім і дорожнім. Годить ся до сеї звіткі додати, що остатне видане Шевченкових творів на Україні було р. 1893, але оно, не вважаючи на великий наклад — 20.000 примірників, все вже давно розійшлося і тепер продає ся по дорогій ціні, як «библиографическая рідкість». Се доводить неминучу потребу дешевого видання Шевченкових творів і то в дуже значнім числі примірників. Остатне видане «Кіевской Старини» має задоволити сю потребу: як ми чули, оно друкує ся в 50 тисячах примірників.

Бюст І. П. Котляревського, зроблений для памятника, уже привезено в Полтаву з початком грудня м. р.

Українське драматичне товариство під управою пп. Сакаганьського і Садовського дає вистави в Києві, в театрі Бергона і пробувати-ме там аж до великого посту; товариство під управою п. Старицького, при участі М. К. Заньковецької, грає в Харкові, в театрі Никитина; трупа п. Сулова грає в Одесі, в Новім театрі; п. Кропивницький з своєю трупою грає в Москві; трупа п. Деркача з недавного часу дає вистави в Умані.

Нове товариство для видаваня книжок для українського народу в Петербурзі удає ся до уряду за дозволом видавати сільсько-господарську часопись українською мовою.

Д. Кашпар, організатор історичного музея в Симферополі, подає цікаві відомости що-до розкопок стародавнього грецького міста Херсонеса. Херсонес доси був захований під грубою верствою землі і тільки тепер потрохи починають его відкопувати. Місто зберегло ся дуже добре: будинки, улиці, навіть міска стіна — цілісенькі; знайдено силу усяких старинних річий — старої утварі, написів, бронз, мармурів, статуй і т. и. Більша частина міста уже відкопана і, коли розкопки будуть зовсім покінчені, тоді місто відкриють для учених і туристів.

— **Вибори до державної ради у всхідній Галичині в р. 1897.** Під таким заголовком появилася у Відні, як ми вже доносили, накладом руского сконсолідованого комітету виборчого обмиста книжка, що своїм змістом викликала в віденській прасі загальне зацікавлене. На вступі тої публікації виборчий комітет оповідає, що вже вибори до галицького сойму в р. 1895 звернули на себе увагу численними надужитями із сторони польської. Тоді то удала ся до Відня масова депутация Русинів, аби зложити свої жалі у стіп трону. Рівночасно зазначив ся серед руского народа в Галичині еміграційний рух в таких розмірах, що власті мусіли до того вмішати ся. Вибори до державної ради в р. 1897 виявили перед світом розпучливу борбу Русинів против польських гнобителів. Тут зводиться ся — читаємо в книжці — борба двох народів, двох племен, що належать до найбільших серед Славян. Одно з тих племен є спокійне і скромне, бажає лише заповнення народного існуваня і свободного культурного розвою. Друге племя

є горде і повне претенсії, жадне власти і панованя над другими. Є се борба за свободу против гнету, за рівність против переваги можних, за самостійний розвій культурний і народний против винародовленя, — борба демокрації против аристокрації, борба уполідованих против упривілейованих, гноблених против гнобителів, хлопа і робітника против властителів великих дібр, вкінці борба за народну церкву против клерикалізму римско-польского. Слі Поляки, котрі стоять нині при кермі власти, хвалять ся, що дають Русинам в Галичині більше прав, як сами мають під правительством пруским і російским, то се доказує лише, до якого степеня безличности дійшли вже Поляки і як велике бажане панованя у тих самих Поляків, котрі — як свідчить їх історія і послідні випадки в Галичині — не вміють навіть у власнім краю управляти самостійно. В тій борбі против Русинів Поляки з'організували найгірші елементи, в ній беруть участь виродки суспільности. Публікация висновок відтак, що розділ мандатів в Галичині є для Русинів несправедливий і кривдить їх. На 183.000 Русинів припадає лише один посол, підчас коли одного посла вибирає 74.000 Поляків. З того слідує, що число руских послів повинно значно побільшити ся. Остатній спис населеня виказав в Галичині загально 2,836.000 Русинів, а 3,509.000 Поляків, однако яко Поляків зачислено також 600.000 жидів. Коли їх відкинемо, показує ся, що число Поляків мало що більше від числа Русинів. Дальше іде подрібний опис виборів до державної ради в округах турчанським, золочівським, долиньським, борщівським, дрогобичським, стрийським і иньших. Вкінці є долучені всі інтерпеляції і бесіди, виголошені рускими послами в галицькім соймі і в парламенті на тему послідних виборів, отже менше більше зміст меморіялу, висланого в тій справі до цісаря 4. серпня 1898 р.

— **Красіві дирекції залізничі.** З Відня доносять, що ще сего року будуть утворені три краєві дирекції залізничі, а то: у Відні, в Празі і Львові. На місце дотеперішних дирекцій будуть утворені залізничі інспекторати.

— **Кореспонденция між властями.** Гр. Тун яко управитель міністерства справ внутрішних видав до підчинених властей обіжник з порученням, щоби власті політичні в кореспонденції між собою і в відношеню до иньших властей цивільних завели деякі скороченя. Іменно мають віднасти на будуче всякі непотрібні титули як «Світлий», «Пресвітлий», «Високий» і иньші подібні стилістичні додатки. Так само на адресах титули мають вписувати ся звязло і без додатків непотрібних. Адреса має приміром так звучати: «До пана ц. к. намістника», «До пана ц. к. міністра» і т. д. Подібні розпорядженя видали також иньші міністерства.

— **Товариство політехніків «Основа».** На надзвичайних загальних зборах з дня 12. с. м. вибрано такий виділ: Голова товариства Юрій Тобилевич, писар Павло Волосенка, скарбник Ярослав Стефанович, бібліотекар Зенон Витошинський; виділові: Андрій Каміньський, Теодозій Ших, Теофіл Мерунович і Франц Осип Тузак, заступники виділових: Стефан Турин і Олекса Лущинський; комісія контролю: Володимир Безкоровайний, Ярослав Білинський і Володимир Дидинський.

— **З будови залізничі Львів-Самбір.** На новім шляху залізничім Львів-Самбір має бути устроєних сім стацій для повного руху, два перестанки і дві стації призначені лише для залізничого руху. Стації для повного руху будуть слідуєчі: Ставчани, Містки, Любін великий, Поріче задвірне, Комарно-Бучали, Коропуж, Рудки, Хлончичі і Коношки семанівські. Крім тих стацій будуть ще задержувати ся поїзди в Скнилові, Оброшині і Завидівці. Залізничі стації у Львові і Самборі будуть розширені.

— **Против праскої каси ощадности** розпочали Чехи правдиву борбу. Пішло се звідти, що каса ощадности в Празі призначила на німецький дім академічний будинок т. зв. Grandhotel. Politik домагає ся, щоби касу ощадности розв'язати, бо переступила круг свого діланя, приписаний постановами статутів. Основателі каси — пише орган уміркованих Чехів — певно не думали о закладаню воєнного фонду для поборюваня чеського народа.

— **Стрейк судій присяжних** — перший сего рода — лучив ся недавно в Празі. Сяля розправ находить ся там в такім лихім стані, що всі вильосовані судії присяжні не хотять в ній зібрати ся і заявили, що так довго не возьмуть участи в розправах, доки саяля не відповість цілковито вимогам санітарним.

— **Незвичайна сцена** розіграла ся перед судом присяжних в Неаполі. Один з обжалованих стягнув з своєї ноги чобіт і ударив ним в голову прокуратора. Сей добув з кишені револьвер. Між численно зібраною публікою настав переполох. Тимчасом обжалований зажив трутину і по кількох мінутах серед судорогів віддав духа.

— **Податок від біциклів.** Російське міністерство справ внутрішних виступило з проєктом

по 10 рублів від штуки, від вельоципедів, в користь міст. Податок буде побирати ся незалежно від всяких оплат, які від біциклів вже доси істнувало.

— **Великі огні.** В австралійськмі місті Мельбурн вибух вночі з 15 на 16 с. м. в тамошних великих магазинах гербати пожар і знищив мільон фунтів гербати. — В Нью-Йорку вибух огонь в державних вартатах корабельних. Гая, де містили ся моделі машин і кораблів, згоріли до тла. Шкоди виносять мільон долярів.

— **Цікавий пташок.** В Празі арештовано на днях дуже елегантного панка, що прибув там недавно мнимо з Варшави і подавшись за польского шляхтича, замешкав яко др. Антін Моррош в готелі «zum Kaiser von Oesterreich». Обертая ся переважно в чеських кругах, ходив часто до театру, особливо в товаристві молодоческого посла Горжіці і оповідав, що був в послідних часах яко лікар в Сан-Франціско в Америці і брав участь в послідній війні іспансько-американській. Говорив плавно по польски, німецьки, французки і англійски. Два офіцери, що познайомили ся з ним ближше, одержали від Мароша до перехованя суми 550 зр. і 3000 зр. Але мнимо загальної симпатії, якою оточували его всі, що лише з ним стикали ся, праска поліція, несподівано его арештувала. Найдено у него таку телеграму: «Ідь сейчас до Берна». Арештоване наступило з сеї причини, що кілька тижнів тому утік з бернської в'язниці злочинник з лиця цілком подібний до него. Найдено у Мароша також докторський диплом, котрий однак не відносить ся до поданого арештованим панком імени. Ся подія викликала в елегантних кругах Праги сензацію.

— **Кінь утопив ся на улиці в болоті** якомусь Полубояринову, коли переїжджав в білий день через місто Тамбов в Росії. З тої причини подав Полубояринов заряд міста Тамбова до суду, домагаючись 600 рублів відшкодованя. Суд окружний признав претенсію Полубояринова правною і засудив місто Тамбов на заплату жаданої суми. Наші галицькі місточки і села стоять під зглядом доріг не много ліпше, тож повисший примір повинен для їх начальств бути осторожною.

— **Збожеволів на сцені.** Звістний в Петербурзі співак оперовий, любимець царя, тенор Чернов дістав підчас представлення опери «Кармен» помішаня ума. Співав довгий час в часі сею представлення фальшиво, потім закричав нагло «най живі Сибір!» і зачав ганьбити публіку. Божевільного відвезено сейчас до шпиталю.

— **Довготу дня і ночі** можна легко обчислити при помочи добре ідучого годинника. Як довга є ніч, довідаємо ся, коли возьмемо два рази годину, в котрій сонце всходить. А коли подвоїмо годину заходу сонця, то одержимо довготу дня. Так пр., сли сонце сходить о семій годині, то ніч тоді триває чотирнацять годин; а коли сонце заходить о 5-ій годині, то день триває десять годин.

Телеграми.

Відень, 18. лютого. Архикнягиня Марія Імакулята померла нині о год. пів до 10 ої рано. — Архикнягиня Марія Імакулята Клементина, княгиня обох Сицилій, жена архикнязя Кароля Сальватора, з лівні Тосканської, уродила ся в 1844 р. і була матерію архикнязя Леопольда Сальватора.

Відень, 18. лютого. Доносять тут з Будапешту, що угорська опозиция відкинула компромісові пропозиції правительства і заявила, що є готовою вправді до дальших переговорів, але доперва з наслідником Банфіого.

Будапешт, 18. лютого. В наслідок дневничарської полеміки відбув ся поєдинок на пістоли між редактором «Budap. Hirlap» Камітаєм а редактором «Egyetertes» Дінезем. Перший одержав тяжку рану в груди.

Прага, 18. лютого. Narodni Listy доносять, що Німці не пристануть на жадні переговори з Чехами. В короткім часі наступить розв'язане теперішного положеня з тенденцією, як доносить молодоческий дневник, користою для Чехів.

Загреб, 18. лютого. Президентом сойму Хорватії вибрано одногосно Вазу Джіорджевича.

Петербург, 18. лютого. Правительство остерегло третій раз «Петербургскіє Ведомості» орган кн. Ухтомского і рівночасно застановило видавництво на один місяць.

Рудольф Ачкевич

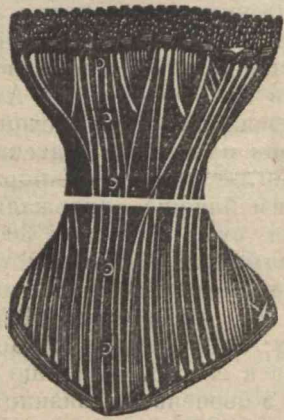
швець,

у Львові, улица Сикстуска ч. 23. (стара пошта)

поручає готову обув свого виробу, переважно для **Ховеньства і ПП. військових** — привимає також замовлення всякого рода так місцеві як і з провінції.

На міру вистане старий оказ.

201 41—52

Горсети, рукавички, шельки підв'язки, бандажи всіх систем

поручає

Г. ГАЛЯНТОВСКИЙ

У ЛЬВОВІ,

площа Бернардинська ч. 3.

20% ДЕШЕВШЕ ЯК У ВІДНІ!

ДОСТАРЧАЄ ВСІЛЯКИ КАВЧУКОВІ ДРУКАРНІ ЧЕРЕНКОВІ ПЕРШЕ ГАЛ. ЗАВЕДЕНЕ РИТОВНИЧЕ ВАРСТАТ ДЛЯ ВИРОВІВ З МЕТАЛЮ, ЛИТИХ НАПИСИЙ, МАЛЯРСТВА ШИЛЬДІВ І ФАБР. СТАМПИ ЛІЙ КАВЧУКОВИХ І ПРОЧ.

ІДРУКАРНІ ТАКОЖ З ЧЕРЕНКАМИ РУСКИМИ!!!

ГЕНРИК ШАПІРА

Львів, ул. Коперника ч. 3.

(ПОВІЧ АПТИКИ ПЕТРА МКОЛЯША). 146 23—24

Цінники gratis i franco.

ГАРМОНІОМ

до науки сьпіву перкового виготовляє спеціально парова фабрика інструментів

Івана Сливинського

у Львові, ул. Коперника ч. 16.

За порукою дає на рати. Прошу жадати цінника.

Іван Сливинський

фабрикант органів і гармоніюм у Львові.

1025

Вейлякого рода

інструмента музичні

найдешевше в виключнім фабричнім складі

І. Капраліна у Львові.

147

Цінники даром. 22—24

Зміна льокалю.

Заложена фірма в року 1877-ім

Вольф Кавфман

перенесла ся з улицы Трибунальської ч. 1. на ул. Лукасінського ч. 4. (площа Каструм), філія ул. Театральна 16.

Ново відкритий

СКЛАД МЕБЛІВ

також і випозичальня

заемотрена в всілякі знаряди почавши від найбогатших до найбідніших. Цілі урядженя дтя пок'їв до спаня, салонів, їдалень і др. Меблі оріхові, ольхові, чорні, також велізні і гнуті, зеркала і т. д.

Ціни низькі і сталі.

З поважанем

В. Кавфман,

ул. Лукасінського ч. 1.

Галицкий Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4⁰/₀ АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженем,

3¹/₂ АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженем,

а всі інші находячі ся в обігу 4¹/₂% Асигнати касові з 90-дневним виповідженем будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем виповідження.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекція.

ЛЕВ НОВОСАД

(практикант віденський)

у Львові, ул. Брута ч. 7,

виконує мужеску, дамску і діточу обув, також чоботи з хольявами для духовьства по як найприступнійших цінах.

Рівнож приймає репарації калюшів. — З провінції вистане старий оказ на міру. 136 87—140

Хорі на легкі, горло, гортанку і астму!

Хто раз на завжди бажає позбутися слабости легкых, або горла, хотяйби найувернійшої, або астми, навіть дуже задоволеної і на позір невилічимої, сей нехай не гербату для хрїсїчно хорих на легки і горло **A. Wolffsky-ого**. Тисячі подяки дають гваранцію великої уздоровляючої сили тої гербати. Пакет на два дни 75 кр. Брошура (описане ужитя) задармо. Правдива лише у

A. Wolffsky-ого, Berlin, Nr. 37.

Учитель

орган руского Тов. педагогичного двотижневник педагогично-науковий, виходить від 1-го червня 1889 у Львові ул. Вірменська ч. 2. Передплата на цілий рік 3 зр., на пів року 1.60 кр., на чверть року 1 зр.

РОБИТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХ ЕМІЛІЇ СОКОЛОВОСКОЇ

у Львові, Ринок ч. 29., 1. п.

приймає ласкаві замовлення і виконує їх густовно і по приступних цінах.

НА УКУ КРОЮ уділяє в осібних годинах Замісцеві панночки приймає на помешканє

ЛЕВ ЛОПАТИНСКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ!

Драма з галицкого еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої в картоні 35 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 50 кр. — На поchtову оплату 5 кр.

„СВЕКРУХА“

комедия в 3 актах з сільского життя.

Ціна книжки брошурованої 30 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 45 кр. — На поchtову оплату 5 кр.

Замовлення з провінції у автора ул. Сакраменток ч. 10, Львів. У Львові набути можна в Ставропигийській книгарні.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

Світло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., На по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. посылках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко **ЕИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Іивші товари по умірених цінах. 78—?

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: беллетристика і поезия, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильніше увагляднюване артистичного викінчення навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.

Видавець: **М. Заячківський**, Львів, улица Зибликевича, число 34.